

1ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Δημοτικό Σχολείο: προτάσεις σχεδιασμού

Πέτρος Χαβιάρης ΣΕΕ ΠΕ70

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

[Πληκτρολογήστε κείμενο]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	3
2. Παιδαγωγική- διδακτική διαχείριση της εξ αποστάσεως επικοινωνίας	3
2.1. Σχεδιάζοντας δημιουργικές δραστηριότητες για το σπίτι	5
2.2. Κατασκευάζοντας ένα Φύλλο Εργασίας για την ηλεκτρονική τάξη	6
2.3. Προετοιμάζοντας μια τηλε-διδασκαλία	9
3. Ενισχύοντας τη φιλιαναγνωσία	11
4. Εντάσσοντας στοιχεία μουσειακής αγωγής στην εξ αποστάσεως εκπ/ση	12
Παράρτημα: Σχέδια εβδομαδιαίου προγράμματος εξ αποστάσεως εκπ/σης	15

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Δημοτικό Σχολείο: προτάσεις σχεδιασμού

1. Εισαγωγή

Αγαπητές, αγαπητοί συνάδελφοι

Ευχόμαστε, πρώτιστα, υγεία σε εσάς και στα αγαπημένα σας πρόσωπα και δύναμη στην προσπάθειά σας να διατηρήσετε ανοιχτή την επικοινωνία με τους μαθητές και τις μαθήτριές σας σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο. Οι παρούσες υγειονομικές και κοινωνικές συνθήκες μας έχουν οδηγήσει όλους σε νέους προσδιορισμούς της σχέσης μας με την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς οι συνθήκες αυτές έχουν δημιουργήσει αναπάντεχες εκπαιδευτικές ανάγκες που χρειάζεται να ικανοποιηθούν από απόσταση. Στη συγκυρία αυτή στηριζόμενοι σε συνεργασίες και πνεύμα συλλογικότητας μπορούμε:

- να δημιουργήσουμε γέφυρες επικοινωνίας στα μέλη της τάξης μας και της σχολικής μας κοινότητας
- να προτείνουμε στα παιδιά δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης
- να αλληλεπιδράσουμε μέσα από δραστηριότητες αξιοποίησης της προηγούμενης γνώσης
- να διατηρήσουμε την κοινωνική συνοχή της τάξης μας δουλεύοντας στο σπίτι από απόσταση για να βρεθούμε στην τάξη και να μοιραστούμε τις εμπειρίες μας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις των καιρών που αφορούν τόσο τις διαφορετικές ταχύτητες όλων μας σε θέματα ψηφιακού γραμματισμού και πρόσβασης στις ψηφιακές τεχνολογίες όσο και τις ψυχοκοινωνικές συνθήκες στο ενδοοικογενειακό περιβάλλον των μαθητών και των μαθητριών μας, παρουσιάζονται παρακάτω προτάσεις σχεδιασμού μαθησιακών δραστηριοτήτων σε περιβάλλοντα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για το Δημοτικό Σχολείο.

2. Παιδαγωγική – διδακτική διαχείριση της εξ αποστάσεως επικοινωνίας

Βασικός σκοπός της ασύγχρονης και της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις παρούσες συνθήκες και ιδιαίτερα για τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου είναι να παραμείνει ενεργή και θετική η σχέση των παιδιών με τη μάθηση, να δηλώνεται η καθημερινή «παρουσία» του σχολείου και να διατηρείται ανοιχτή η επικοινωνία με τους/τις

μαθητές/τριες και τις οικογένειές τους μέσα από τον ψηφιακό κόσμο. Για τους σκοπούς αυτούς¹:

- Δίνουμε έμφαση στη διαμόρφωση θετικού κλίματος
- Δίνουμε χρόνο στους μαθητές και τις μαθήτριες να μιλήσουν
- Εμπυχώνουμε, εστιάζουμε στις ικανότητες και όχι στις αδυναμίες
- Προσαρμόζουμε το υλικό μας στις διαφορετικές μαθησιακές ταυτότητες των παιδιών

Με βάση τα παραπάνω οι μαθησιακές δραστηριότητες που σχεδιάζουμε για την ασύγχρονη ή τη σύγχρονη επικοινωνία με τους μαθητές και τις μαθήτριές μας θα πρέπει:

- να λαμβάνουν υπόψη τους το υποστηρικτικό πλαίσιο της οικογένειας του κάθε μαθητή και της κάθε μαθήτριας,
- να αναφέρουν με σαφήνεια τον στόχο τους
- να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές μαθησιακές ταχύτητες κάθε μαθητή και κάθε μαθήτριας,
- να αξιοποιούν τις μέχρι τώρα γνώσεις των παιδιών,
- να συνδυάζουν διαφορετικές γνωστικές περιοχές,
- να αξιοποιούν πολυτροπικά κείμενα (λέξεις κλειδιά, εικόνες, σχέδια, γραφήματα, κλπ.) για να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή όλων των παιδιών,
- να σχεδιάζονται με πρόνοιες για υποστηρικτικές οδηγίες (σκαλωσιές μάθησης)
- να προκαλούν τη συζήτηση και τη συνεργασία,
- να είναι ευχάριστες και δημιουργικές,
- να προκαλούν το ενδιαφέρον και να είναι τόσες σε αριθμό που δεν θα δημιουργούν δυσαρέσκεια.

Σε σχέση με τις κοινωνικές συνθήκες που δημιουργούν οι εργασίες που σχεδιάζουμε για τα παιδιά μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ατομικές δραστηριότητες,
- συνεργατικές δραστηριότητες με συμμαθητές (διαδικτυακά ή τηλεφωνικά) αλλά και
- δραστηριότητες με τους γονείς και τα αδέρφια.

Επιπλέον, προτείνεται να αφορούν:

¹ Εισήγηση για το παιδαγωγικό πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπ/σης της Οργανωτικής Συντονίστριας του 1^{ου} ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής κ. Μαρίας Νέζη, ΣΕΕ κλάδου ΠΕ02

https://blogs.sch.gr/1pekesat/category/ypost_yliko/yliko_epist_paid-ypost_yliko/

- α) τη δημιουργική απασχόληση,
- β) την αξιοποίηση προηγούμενων γνώσεων σε συνθετικές εργασίες, εργασίες διερεύνησης - επέκτασης και εργασίες ανασκόπησης-εμβάθυνσης ,
- γ) την καλλιέργεια της φιλιανγνωσίας αλλά και
- δ) την εστίαση σε ειδικά θέματα όπως για παράδειγμα, θέματα μουσειακής αγωγής κ.ά.

2.1. Σχεδιάζοντας δημιουργικές δραστηριότητες για το σπίτι

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες ιδέες δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών αποτυπώνοντας πάντα τη θετική προοπτική «**θα ξαναβρεθούμε**» και «**θα δημιουργήσουμε κάτι όλοι μαζί**»:

Το ημερολόγιό μου
«... τις μέρες που μένω σπίτι»

(ατομική δραστηριότητα)

Ένα τετράδιο γίνεται το ημερολόγιο στις μέρες του «**μένουμε σπίτι**» με σκοπό όταν ανοίξουν τα σχολεία τα πολλά ημερολόγια να γίνουν ένα «**όταν μείναμε σπίτι**».

Ανάλογα με την ηλικία των παιδιών μπορούμε να προτείνουμε στο ημερολόγιο να αποτυπώνονται δημιουργίες τους ως αποτέλεσμα ποικιλίας δραστηριοτήτων όπως:

δραστηριότητα	τομέας
A. Γράφω μια λέξη για τη σημερινή ημέρα Σαν τι μοιάζει η σημερινή ημέρα; Αν ήταν η σημερινή μέρα τι θα ήταν; Τι χρώμα θα ταίριαζε στη σημερινή μέρα. Γιατί;	δημιουργική έκφραση- φαντασία
B. Γράφω κάτι που άκουσα σήμερα (από την τηλεόραση, από τους γονείς μου, από τον/την φίλο/η μου) και μου έκανε εντύπωση.	γραπτή έκφραση- επικοινωνία
Γ. Κολλώ μια εικόνα, κάνω μια ζωγραφιά που θα ήθελα να δείξω στους συμμαθητές μου για τη σημερινή ημέρα	εικαστική δημιουργία- επικοινωνία
Δ. Γράφω ένα δίστιχο με ομοιοκαταληξία	προσωπική ποίηση- παιχνίδι
Ε. Γράφω σε ένα μικρό κείμενο πώς πέρασα σήμερα: μιλώ σε ένα φανταστικό ή πραγματικό/ή φίλο/λη.	γραπτός λόγος- επικοινωνία
ΣΤ. Ζωγραφίζω : Από το παράθυρό μου σήμερα είδα....	εικαστική δημιουργία
Ζ. Ο ήρωας του βιβλίου που διαβάζω σήμερα είπε...../πήγε.....	λογοτεχνία

.....για ένα μεγάλο κολάζ

(ατομική δραστηριότητα)

Καλούμε τα παιδιά να συλλέγουν υλικά που μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία ενός μεγάλου κολάζ έχοντας στη σκέψη τους συμμαθητές τις συμμαθήτριές και τον/την εκπαιδευτικό τους.

Τα παιδιά κόβουν και ταξινομούν υλικά (στοιχεία) για να φτιάξουν το μεγάλο κολάζ στην τάξη μας με θέμα:.....

Ταξινομώ τα στοιχεία/εικόνες που συγκέντρωσα:

- Θα αρέσει πολύ στον/στη διπλανή μου
- Θα αρέσει σε όλους/ες στην τάξη
- Θα αρέσει πολύ στη/στο δασκάλα/ό μου.

...μετασχηματίζοντας ένα γνωστό παιχνίδι

(αλληλεπίδραση με γονείς και αδέρφια)

Προτείνουμε στα παιδιά να δημιουργήσουν τα δικά τους παιχνίδια γνώσεων και να παίξουν μα τα άλλα μέλη της οικογένειας.

Παίζουμε όλοι μαζί το παιχνίδι: «Ζώο πράγμα φυτό» για διάφορα γνωστικά αντικείμενα: πχ. Ιστορία (με ανοιχτά βιβλία καθώς σκοπός είναι η αναζήτηση και η ανασκόπηση).

Αρχαίες πόλεις	Αρχαία μνημεία	Αρχαίοι πολιτικοί	Ήρωες	Σημαντικές ημερομηνίες

2.2. Κατασκευάζοντας ένα Φύλλο Εργασίας για την ηλεκτρονική τάξη

Προκειμένου οι μαθητές και οι μαθήτριές μας να έχουν ευκαιρίες για αξιοποίηση προηγούμενων γνώσεων προτείνεται να τους παρέχουμε προτάσεις για συνθετικές εργασίες και εργασίες ανασκόπησης/εμβάθυνσης. Προς αυτήν την κατεύθυνση προτείνεται:

- Να γίνεται εβδομαδιαίος σχεδιασμός των εργασιών που πρόκειται να δοθούν σε ημερήσια βάση, ακολουθώντας τις παιδαγωγικές επισημάνσεις που αναφέρθηκαν στην ενότητα παιδαγωγική και διδακτική διαχείριση της επικοινωνίας (βλ. σελ. 3,4).
- Να δηλώνεται με σαφήνεια η ενότητα του σχολικού εγχειριδίου και οι συγκεκριμένες σελίδες που καλείται ο μαθητής ή η μαθήτρια να αξιοποιήσει.
- Σε κάθε εργασία καλό είναι να δηλώνονται με καθαρότητα τα χρονικά της χαρακτηριστικά ώστε να μπορούν τα παιδιά να οργανώνουν το χρόνο τους και να βιώσουν «σχολικές ρουτίνες» πχ.

Γλώσσα Εργασία 3^η

Αρχή (ή έναρξη, αποστολή...): Δευτέρα 6/4/20 ώρα 8.30π.μ.

Ολοκλήρωση (ή λήξη,...): Τρίτη 7/4/20 ώρα 13.00

Αποστολή απαντήσεων λύσεων (από εκπ/κό) για αυτοδιόρθωση: Τρίτη 7/4/20 ώρα 13.00

- Το υλικό μελέτης και οι εργασίες των μαθητών μπορεί να προέρχονται από το σχολικό βιβλίο ή ψηφιακά υλικά πιστοποιημένα από φορείς του Υ.ΠΑΙ.Θ.
- Σε εύλογο χρόνο να αποστέλλονται ή να αναρτώνται οι απαντήσεις των εργασιών για να μπορούν οι μαθητές/τριες να προβαίνουν σε έλεγχο και αυτοδιόρθωση. Σε περίπτωση που ζητηθεί από τους/τις μαθητές/τριες να στείλουν τις απαντήσεις τους μετά τη διόρθωση των εργασιών – ασκήσεων καλό είναι να αποστέλλεται από τον εκπαιδευτικό της τάξης σε κάθε μαθητή/τρια μεμονωμένα σχετική ανατροφοδότηση εστιάζοντας στην επιβράβευση και στη συνέχιση της συμμετοχής.

Παρακάτω παρουσιάζεται μια πρόταση σχεδιασμού **Φύλλου Εργασίας για την ηλεκτρονική τάξη (e-class, e-me)**:

Ημερομηνία	Φύλλο Εργασίας 4 : Μαθηματικά Δραστηριότητες/ή απαντήσεις
----------------------------	--

1. Δημιουργούμε στο Word μια φόρμα / ένα **πρότυπο εγγράφου** για να διευκολύνουμε το σχεδιασμό μας αλλά και για να γίνει πιο ευανάγνωστο το Φύλλο Εργασίας από τους/τις μαθητές/τριές μας

2. Αξιοποιούμε την Κεφαλίδα και το Υποσέλιδο για να δηλώσουμε την **ταυτότητα του εγγράφου** (Ημερομηνία- Γνωστική περιοχή- τύπος (δραστηριότητες ή απαντήσεις)

Στο κύριο μέρος του εγγράφου σχεδιάζουμε:

3. **Εισαγωγική προσφώνηση** (απευθυνόμαστε -χαιρετίζουμε τα παιδιά ονομαστικά) π.χ.

Αγαπητά μου παιδιά

Αγγελική, Βασίλη, Εμίν,, Χάρη, Χριστίνα καλημέρα.

Χαίρομαι κάθε φορά που ετοιμάζω αυτές τις σελίδες για σας. Λοιπόν σήμερα σκέφτηκα να θυμηθούμε στα Μαθηματικά τα κλάσματα. Πάμε λοιπόν...

4. Δηλώνουμε με σαφήνεια τους **στόχους του Φύλλου Εργασίας** και το αντιστοιχίζουμε με συγκεκριμένο **Κεφάλαιο και σελίδες του σχολικού εγχειριδίου** π.χ.

ΣΤΟΧΟΣ: Με τις παρακάτω δύο (2) δραστηριότητες θα θυμηθούμε τα κλάσματα και πώς μπορούμε να τα συγκρίνουμε με άλλα κλάσματα, δεκαδικούς και φυσικούς αριθμούς.

BIBΛΙΟ: Μπορείτε να ανοίξετε τα βιβλία σας στο Κεφάλαιο Στις σελίδες ...-...

5. Δημιουργούμε **τρεις (3) χώρους για κάθε δραστηριότητα:**

A) ο **χώρος της εκφώνησης:** Περιγράφουμε αναλυτικά και με απλές εκφράσεις την εργασία- δραστηριότητα

B) ο **χώρος της υποστήριξης:** Δίνουμε όλες εκείνες τις βοηθητικές οδηγίες ώστε το κάθε παιδί να αξιοποιήσει όποιες χρειάζεται και να μπορέσει να ανταποκριθεί. Αυτές μπορεί να είναι: λέξεις κλειδιά, σχέδια, εικόνες , περιγραφή βημάτων)

Γ) ο **χώρος για ενασχόληση- λύση:** Φροντίζουμε να υπάρχει χώρος για να σημειώσει ο/η μαθητής/τρια (δηλώνουμε στα παιδιά ότι μπορούν να χρησιμοποιούν το τετράδιό τους) π.χ.

<p>Δραστηριότητα 1^η Λύνουμε το παρακάτω πρόβλημα:</p> <p>Μια συνταγή για κέικ έγραφε ότι χρειάζεται να ρίξεις 1,2 κιλά ζάχαρη. Μια άλλη συνταγή για ίδιο μέγεθος κέικ έγραφε ότι χρειάζεται 1 ¼ κιλά ζάχαρη. Ποια συνταγή θα προτιμούσες να κάνεις ώστε το κέικ σου να έχει λιγότερη ζάχαρη;</p>	<p>Στήριξη/Βοήθεια</p> <ol style="list-style-type: none">1. Διαβάζουμε προσεχτικά το πρόβλημα2. Φανταζόμαστε ποιες εικόνες έχει το πρόβλημα; Η πρώτη εικόνα δείχνει μια συνταγή που γράφει στα υλικά: 1,2 κιλά ζάχαρη. Η άλλη εικόνα τι γράφει;3. Τι μας ζητάει το πρόβλημα να αποφασίσουμε;4. Ποιους αριθμούς θα χρησιμοποιήσουμε; <p>.....</p>
<p>Λύση:</p> <p>Απάντηση:.....</p>	

Σκέφτομαι τι θα συζητούσαμε στην τάξη:

Πώς συγκρίνα τους δύο αριθμούς;

Υπάρχουν άλλοι τρόποι να τους συγκρίνουμε;

6. Στο τέλος κάθε Φύλλου Εργασίας καλό είναι γράφουμε μια «**αποφώνηση**» π.χ.

Σας χαιρετώ για σήμερα.

Να είστε καλά και χαιρετισμούς στους γονείς σας !

Αύριο σκέφτομαι να συνεχίσουμε με τα κλάσματα.

Θα σας στείλω και τις απαντήσεις από το σημερινό φύλλο εργασίας για να ελέγξετε τις απαντήσεις σας.

Σημείωση: Καλό είναι να χρησιμοποιούμε το α' πληθυντικό ως πρόσωπο επικοινωνίας και να φροντίζουμε την αισθητική του Φύλλου Εργασίας με εικόνες και χρώματα λειτουργικά δεμένα με το ρόλο της κάθε δραστηριότητας ανάλογα με την ηλικία των μαθητών/τριών μας.

2.3. Προετοιμάζοντας μια τηλε-διδασκαλία

Πριν την έναρξη των τηλε-διδασκαλιών

- Οργανώνουμε σε συνεννόηση με τον/την Δ/ντή-ντρια του Σχολείου μας και τους συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων και τον/την συνάδελφο Παράλληλης Στήριξης το πρόγραμμα της εβδομάδας.
- Συνδέουμε τον προγραμματισμό μας με τον εβδομαδιαίο μας προγραμματισμό στην ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (eclass, e-me, email).
- Επικοινωνούμε στους γονείς και τους μαθητές μας οδηγίες σύνδεσης, συμμετοχής και τον εβδομαδιαίο προγραμματισμό μας στα δύο περιβάλλοντα.
- Διοργανώνουμε δοκιμαστική/ές τηλε-συνάντηση/εις για προσαρμογή και εξοικείωση των παιδιών και των γονέων τους αλλά και δική μας.
- Σχεδιάζουμε τα πρώτα μας μαθήματα. Προσαρμόζουμε το εκπ/κό μας υλικό στις ψηφιακές συνθήκες και σε στόχους με συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα.
- Επιλέγουμε δραστηριότητες με έμφαση στη συμμετοχικότητα και τη διάδραση. Εστιάζουμε στην ανασκόπηση γνώσεων και την αξιοποίησή τους σε καταστάσεις εφαρμογής και επέκτασής τους.

- Επιλέγουμε μέθοδο σχεδιασμού της τηλε-διδασκαλίας ανάμεσα:
 - A) στην **προσαρμογή μιας διδασκαλίας τάξης σε ψηφιακές συνθήκες** ή
 - B) στην **αξιοποίηση πρακτικών αντίστροφης τάξης**²

Στην πρώτη περίπτωση σχεδιάζουμε μια διδασκαλία με τα γνωστά βήματα (*δραστηριότητα προβληματισμού και συζήτησης – διαπραγμάτευση των ιδεών των παιδιών- διεξαγωγή σύνοψης ή συμπερασμάτων- εργασία για το σπίτι*) έχοντας υπόψη: το ψηφιακό περιβάλλον που χρησιμοποιούμε και τις δυνατότητες του, το βαθμό της δικής μας εξοικείωσης αλλά και των παιδιών στο περιβάλλον αυτό. Ξεκινούμε να εφαρμόζουμε απλές ψηφιακές εφαρμογές.

Στη δεύτερη περίπτωση, της αντίστροφης τάξης, σχεδιάζουμε και στέλνουμε στους μαθητές μας υλικό (π.χ. φύλλο εργασίας) την προηγούμενη ημέρα της τηλε-διδασκαλίας για προβληματισμό και διερεύνηση μέσω περιβαλλόντων ασύγχρονης εκπ/σης. Στην τηλε-διδασκαλία συζητούμε τις απορίες των παιδιών, δίνουμε ευκαιρίες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και τους προσφέρουμε δραστηριότητες αξιοποίησης των γνώσεών τους.

Η επιλογή κάποιου από τους παραπάνω σχεδιασμούς θα πρέπει να συνδέεται με την ηλικία παιδιών (η αντίστροφη τάξη προτείνεται για μεγαλύτερα παιδιά) τους μαθησιακούς στόχους του τηλε-μαθήματος και την εξοικείωση των παιδιών σε πρακτικές «αυτόνομης» μάθησης.

Τι προσέχουμε στη διάρκεια του τηλε-μαθήματος

- Συναποφασίζουμε με τους μαθητές και τις μαθήτριές μας: το πλαίσιο (πώς θα μιλάμε – πότε θα μιλάμε- με τη βοήθεια ποιου θα μιλάμε) και τα όρια στην επικοινωνία (ύφος, λεξιλόγιο, μοίρασμα του χρόνου κ.ά).
- Ενημερώνουμε τους γονείς για το επικοινωνιακό πλαίσιο του τηλε-μαθήματός μας ώστε να είναι υποστηρικτικοί κατά την επικοινωνία του παιδιού τους στη τηλε-διδασκαλία.
- Δίνουμε έμφαση στον διάλογο (επίλυση αποριών, συζήτηση για ένα θέμα) και στη συνεργασία (μοίρασμα ρόλων, περιεχομένου). Αποφεύγουμε τον μονόλογο, ακόμα και όταν έχει τα χαρακτηριστικά παρουσίασης με Power Point (ppt).
- Μιλάμε αργά και καθαρά.
- Δείχνουμε ιδιαίτερη φροντίδα στα παιδιά που συνδέονται μέσω τηλεφώνου.

² Τζένη Παγγέ κ. ά. (2017). Η εφαρμογή της αντίστροφης τάξης στην εκπαιδευτική διαδικασία : Τάσεις και προοπτικές. *Πρακτικά: Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση* <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/1197>

3. Ενισχύοντας τη φιλιαναγνωσία

Διαβάζουμε λογοτεχνικά βιβλία... εξ αποστάσεως

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της εξ αποστάσεως εκπ/σης στο Δημοτικό Σχολείο μπορεί να ενταχθούν και δραστηριότητες που υποστηρίζουν τη δημιουργία θετικών στάσεων των παιδιών σε σχέση με το βιβλίο και τη λογοτεχνία ενισχύοντας έτσι τη φιλιαναγνωσία. Παρακάτω παρουσιάζονται δύο προτάσεις σχεδιασμού:

- **εξ αποστάσεως βιβλιοπαρουσίαση**

Κάθε παιδί ετοιμάζει σε έντυπο που έχουμε σχεδιάσει μια παρουσίαση του βιβλίου που διάβασε και την μοιράζετε με τους/τις συμμαθητές/τριές του μέσω της ηλεκτρονική τάξης.

- **διαβάζουμε το ίδιο βιβλίο εξ αποστάσεως**

Προτείνουμε ένα ηλεκτρονικό βιβλίο για να το διαβάσουν τα παιδιά και να το συζητήσουν μέσα από Φύλλα Εργασίας που έχουμε ετοιμάσει είτε αναρτώντας τις ιδέες τους είτε κατά τη τηλε-διδασκαλία που έχουμε σχεδιάσει για αυτόν το σκοπό. Η τεχνολογία μάς προσφέρει αρκετές λύσεις³ για ηλεκτρονικές βάσεις παιδικών λογοτεχνικών βιβλίων:

- Στο **μικρό αναγνώστη**: http://www.mikrosanagnostis.gr/istoria_list.asp οι μαθητές/τριες μπορούν να διαβάσουν και να ακούσουν παράλληλα ένα μικρό και σχετικά εύληπτο κείμενο. Στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα υπάρχουν πολλές προτάσεις για μαθητές/τριες που δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με την ανάγνωση ενός λογοτεχνικού βιβλίου. Υπάρχουν μάλιστα και αρκετές ιδέες για δημιουργική ενασχόληση με το βιβλίο.
- Στην **Ανοικτή Βιβλιοθήκη** <https://www.openbook.gr/> υπάρχουν πολλά ψηφιακά βιβλία, λογοτεχνικά, κλασικής και σύγχρονης λογοτεχνίας, κόμικς ακόμη και ηχητικά βιβλία.
- Στην **Ελεύθερη ψηφιακή βιβλιοθήκη**, <https://www.ebooks4greeks.gr>
- Στην **Υπηρεσία του Ηλεκτρονικού Αναγνωστηρίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος** <https://ereading.nlg.gr/el/?server=1> (χρειάζεται εγγραφή).

³ Με βάση την πρόταση των ΣΕΕ ΠΕ02 κκ. Αραμπατζή Α., Γατσωτή Π., Λάζαρη Σ. & Νέζη Μ. στο *Προτάσεις για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στα Φιλολογικά μαθήματα στο Γυμνάσιο* <https://blogs.sch.gr/1pekesat/2020/04/09/protaseis-gia-tin-ex-apostaseos-ekp-si-sta-filologika-mathimata-sto-gymnasio/>

4. Εντάσσοντας στοιχεία μουσειακής αγωγής στην εξ αποστάσεως εκπ/ση

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της εξ αποστάσεως εκπ/σης στο Δημοτικό Σχολείο μπορεί να ενταχθούν και στοιχεία μουσειακής αγωγής προσφέροντας στους μαθητές και τις μαθήτριες ευκαιρίες εμβάθυνσης στις υπάρχουσες ιστορικές τους γνώσεις αλλά και εμπλουτισμού τους με πληροφορίες και συνδέσεις με ιστορικό υλικό που δεν ήταν εύκολα προσβάσιμο στην «δια ζώσης» τάξη. Μέσω της εικονικής ξενάγησης-διερεύνησης και των ψηφιακών παιχνιδιών οι μαθητές και οι μαθήτριες αποκτούν εμπειρίες τις οποίες μπορούν να μοιραστούν με τους/τις συμμαθητές/τριές τους στα περιβάλλοντα της ασύγχρονης ή και της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπ/σης.

Πριν το σχεδιασμό δραστηριοτήτων που ενσωματώνουν μουσειακές πηγές είναι απαραίτητο να έχουμε ξεναγηθεί στις ψηφιακές πλατφόρμες των μουσείων και να έχουμε εντοπίσει συγκεκριμένες πτυχές και δυνατότητές τους ώστε ο σχεδιασμός της δραστηριότητας που θα προτείνουμε να ικανοποιεί συγκεκριμένο στόχο και να οδηγεί τα παιδιά σε περιβάλλοντα που μπορούν, ανάλογα με τις ιστορικές τους γνώσεις αλλά και τις ψηφιακές τους δυνατότητες, να αξιοποιήσουν. Παρακάτω παρουσιάζονται δύο προτάσεις σχεδιασμού δραστηριοτήτων εξ αποστάσεως μουσειακής αγωγής.

A. από το ψηφιακό μουσείο ... στην ψηφιακή τάξη

Μπορούμε να προτείνουμε στους μαθητές και τις μαθήτριές μας να «επισκεφτούν» το μουσείο σε συγκεκριμένη σελίδα του ή να ασχοληθούν με συγκεκριμένη δραστηριότητά του για να βρουν απαντήσεις σε ένα ερώτημα έρευνας. Στη συνέχεια, τους καλούμε να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και τα αποτελέσματα της δραστηριότητάς τους:

- αναρτώντας μια αναφορά που αποτυπώνει τα ευρήματά τους και τις εντυπώσεις τους (μπορεί να τους δοθεί έτοιμη φόρμα αναφοράς) ή
- συμμετέχοντας σε μια συζήτηση σε μια σχεδιασμένη γι αυτόν το σκοπό τηλε-διδασκαλία π.χ.

Σχέδιο Δράσης

...στο μουσείο

Επισκεπτόμαστε το Μουσείο Ακρόπολης για να μελετήσουμε τη Ζωφόρο του Παρθενώνα

(μπορούμε να προτείνουμε την δραστηριότητα αυτή καλώντας τα παιδιά να πάρουν ένα ρόλο και να εργαστούν σαν να ήταν (π.χ. ιστορικοί ερευνητές/τριες ή εκπαιδευόμενοι/ες ξεναγοί κ.α.)

Πληροφορίες σύνδεσης:

Συνδεόμαστε : <https://www.theacropolismuseum.gr/el/content/ekpaideftiko-yliko>

Επιλέγουμε την ενότητα «**Μάθηση**» και μετά την υποενότητα «**εκπαιδευτικό υλικό**». Στη συνέχεια στην πληροφόρηση για τη Ζωφόρο πατάμε www.parthenonfrieze.gr για να αρχίσει η εικονική μας περιήγηση.

Δραστηριότητα- έρευνα

Αναζητούμε αγάλματα της Ζωφόρου του Παρθενώνα που απεικονίζουν ζώα.

Ερωτήματα

- Ποια είδη ζώων απεικόνιζαν/σκάλιζαν στο μάρμαρο οι Αρχαίοι Έλληνες;
- Σκεφτόμαστε για ποιο λόγο ή ποιους λόγους έδειχναν προτίμηση στο.....
- Ποιες από αυτές τις αναπαραστάσεις/ ποια από τα αγάλματα των ζώων υπάρχουν και στο σχολικό μας εγχειρίδιο;
- Με ποια γεγονότα τα είχαμε συνδέσει;
-

...στην τάξη

Καταγράφουμε τις σκέψεις μας και τις παρουσιάζουμε στην ψηφιακή μας τάξη των ...(πχ. Στην τάξη των Υποψήφιων Ξεναγών»). (Η παρουσίαση μπορεί να έχει τη μορφή ενός οδηγού ξενάγησης που θα κατασκευάσουν τα παιδιά).

B. από τη ψηφιακή τάξη... στο ψηφιακό μουσείο

...στην τάξη

Σχεδιάζουμε ένα φύλλο εργασίας με δραστηριότητες και ερωτήσεις για την ανασκόπηση κάποιων ιστορικών θεμάτων που έχουμε συζητήσει στην τάξη π.χ. γύρω από τη Ελληνική Επανάσταση και τα όσα είχαν συμβεί στη περιοχή της Αττικής. Υποστηρίζουμε τις αναζητήσεις των παιδιών με συγκεκριμένες οδηγίες- παραπομπές στα κεφάλαια του βιβλίου (σκαλωσιές μάθησης) και τους ζητούμε να αναρτήσουν τα συμπεράσματά τους στην ασύγχρονη ψηφιακή τάξη ή να τα συζητήσουν κατά την τηλε-διδασκαλία που έχουμε οργανώσει για αυτόν το σκοπό.

...στο μουσείο

Επιλογές:

1. Σχεδιάζουμε μια τηλε-διδασκαλία στην έχουμε εντάξει την ψηφιακή ξενάγηση στο μουσείο που συνδέεται με την αρχική μας δραστηριότητα στην ψηφιακή τάξη (π.χ. στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών – Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία <https://athenscitymuseum.gr/>). Η ένταξη αυτής της σύνδεσης γίνεται πάλι με συγκεκριμένο στόχο (π.χ. να αντιστοιχίσουν τα παιδιά γνωστές ημερομηνίες γεγονότων της εποχής εκείνης όπως σημειώνονται στο βιβλίο με αυτές που αναφέρονται στο διαδραστικό ημερολόγιο του μουσείου: <https://athenscitymuseum.gr/timeline/> .
2. Σχεδιάζουμε ένα Φύλλο Εργασίας το αναρτούμε στην ηλεκτρονική τάξη και ζητούμε από τα παιδιά να το αξιοποιήσουν για μια συμπληρωματική έρευνα επισκεπτόμενα το ψηφιακό μουσείο στη συγκεκριμένη σελίδα του. Οι μαθητές-τριες μοιράζονται τις εμπειρίες τους αναρτώντας στην ηλεκτρονική τάξη τα συμπεράσματά τους.

Παρακάτω μπορείτε να βρείτε συνδέσμους⁴ με τις ψηφιακές πλατφόρμες μουσείων που διαθέτουν και εκπαιδευτικά εξ αποστάσεως προγράμματα ή εκπ/κά παιχνίδια:

Α) Μουσείο Ακρόπολης – Εκπαιδευτικό Υλικό – Κεντρική Σελίδα

<https://www.theacropolismuseum.gr/el/content/ekpraideftiko-yliko>

Επιλεγμένα στοιχεία από την κεντρική σελίδα

Διαδραστικά Παιχνίδια

<https://www.theacropolismuseum.gr/peploforos/>

<http://www.acropolis-athena.gr/>

<http://www.parthenonfrieze.gr/#/home>

<http://acropolisvirtualtour.gr/theglafkaproject/#/el/home>

Εκπαιδευτικό Αποθετήριο

http://repository.acropolis-education.gr/acr_edu/?!locale=el

Β) Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης

<http://repository-mca.ekt.gr/mca/>

Γ) Εθνική Πινακοθήκη, Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου

<https://www.nationalgallery.gr/el/ekpraideusi/paihnia.html>

Δ) Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

<http://www.nhmuseum.gr/el/ekpraideysi/psifiaka-paihnia/>

Ε) Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών – Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία

<https://athenscitymuseum.gr/>

ΣΤ) Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

https://www.byzantinemuseum.gr/el/educational_programme_dept/resources/

Καλή επιτυχία στους σχεδιασμούς σας

Με εκτίμηση και σεβασμό στις προσπάθειές σας!

Πέτρος Χαβιάρης

⁴ Σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ Αρ. Πρωτ: Φ.1/ΔΝ/44336/Δ7/08-04-2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχέδια εβδομαδιαίου προγραμματισμού εξ αποστάσεως εκπ/σης (μια πρόταση)

Α. στην περίπτωση της ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπ/σης:

Το πρόγραμμα της τάξης μας (...τάξη)	 Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	
Για την εβδομάδα από έως			
στην ηλεκτρονική μας τάξη / στην e-me			
Δευτέρα	Τρίτη.....	Τετάρτη.....
8.30: 1. Φυλλάδιο3 με δραστηριότητες στο μάθημα της Γλώσσας για την ενότητα:..... 2. Μια δραστηριότητα για το βιβλίο που διαβάζεις	8.30 : 1. Απαντήσεις στο Φυλλάδιο 3 για το μάθημα της Γλώσσας 2. Φυλλάδιο 4 με δραστηριότητες στη Μελέτη περιβάλλοντος για την ενότητα....	8.30: 1. Οι απαντήσεις στο Φυλλάδιο 4 με δραστηριότητες στη Μελέτη περιβάλλοντος για.... 2. Φύλλο Εργασίας 5 για τα Μαθηματικά στην ενότητα.....	
στην εκπαιδευτική τηλεόραση			
9.30 Παρακολούθηση Τηλεμαθήματος			

[Πληκτρολογήστε κείμενο]

Β. στην περίπτωση του συνδυασμού ασύγχρονης και σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπ/σης:

Το πρόγραμμα της «νέας» μας τάξης (...τάξη)	 Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	
Για την εβδομάδα από έως			
ζωντανά			
	Δευτέρα	Τρίτη
1^η τηλε-ώρα 12.00-12.30	Μαθηματικά Λύνουμε προβλήματα... Ενότητα... σελ. ...-...		
2^η τηλε-ώρα 12.45-13.15	Γλώσσα.....		
3^η τηλε-ώρα 13.30-14.00	Αγγλικά		
4^η τηλε-ώρα 15.15-15.45	Ιστορία		
στην ηλεκτρονική μας τάξη / στην e-me			
	8.30 Φυλλάδιο με δραστηριότητες στη Μελέτη περιβάλλοντος για.....	8.30 Οι απαντήσεις στο Φυλλάδιο με δραστηριότητες στη Μελέτη περιβάλλοντος για....	
στην εκπαιδευτική τηλεόραση			
		9.30 Παρακολούθηση Τηλεμαθήματος	